

ECAD NEWSLETTER

EUROPEAN CITIES AGAINST DRUGS
www.ecad.net www.ecad.eu www.ecad.riga.lv www.ihb.gov.tr/ecad www.ecad.hit.bg/home.html

5. izlaidums, Nr. 101
2007. gada jūnijs

Narkotiku apkarošana – dažādas pieejas problēmas risināšanai

ECAD pilsētu mēru 14. konference

Šā gada 10. un 11. maijā Stambulā (Turcija) notika ECAD pilsētu mēru 14. konference, kas guva patiesus panākumus.

Stambulā bija pārstāvētas vairāk nekā 60 pilsētas no 20 Eiropas valstīm. Dalībnieku kopējais skaits pārsniedza 350 cilvēku. Četras pilsētas konferences laikā parakstīja Stokholmas rezolūciju, un tādējādi kļuva par organizācijas jaunajām locekļēm – Milāna, Jūrmala, Arilje un Niša.

Pasaules mērogu ECAD konferences diskusijām piešķīra ANO Narkotiku un noziedzības pārvaldes (UNODC) izpildītāja direktora Antonio Marias Kostas un Baltā nama Administrācijas Nacionālās narkotiku politikas kontroles (ONDCP) direktora Džona P. Voltersa piedalīšanās.

Savā uzrunā 10. maijā Kostas kungs aicināja pilsētu mērus apvienoties

TREATNET – starptautiskā narkoatkarības ārstēšanas un rehabilitācijas centru sadarbības tīklā, kas izveidots ar ANO NNP atbalstu.

“Es vēlos, lai 100 reiz vairāk centru pievienotos šim tīklam, sākot ar vienu centru katrā šeit pārstāvētajā pilsētā,” teica Kostas kungs. “Padomājiet par narkoatkarības cenu – humanitāro un finansiālo. Pētījumi liecina, ka ārstēšana atmaksājas gan sabiedrības bagātināšanas, gan darba ražīguma paaugstināšanas ziņā.” Kostas kungs aicināja Eiropas pilsētas veidot brālīgas attiecības ar attīstības valstu pilsētām, lai palīdzētu tām narkoatkarības apkarošanā. “Visi mēs esam vienlīdz atbildīgi par pretspara organizēšanu narkotikām un riskam vairāk pakļauto iedzīvotāju grupu aizsardzību,” uzsvēra ANO NNP direktors.

No redakcijas

ECAD laikraksts sniedz konferencē izskanējušo ziņojumu galvenos atzinumus. Pilni teksti ir publicēti ECAD mājaslapā www.ecad.net. Mūsu mājaslapā jūs varēsiet apskatīt arī foto galeriju: konferences fotogrāfijas atsauks atmiņā galvenos mirkļus vai arī palīdzēs gūt priekšstatu par konferenci tiem, kas nevarēja piedalīties šā gada konferencē Stambulā.

Jauns grants no Reikjavīkas

Reikjavīkas pilsētas padome atbalstīja pilsētas mēra Viljalmura Viljamsona 2007. gada 4. maija priekšlikumu piešķirt 2007. gadā papildu finansējumu 30 500 eiro apmērā projektam “Eiropas jaunatne”, lai uzlabotu projekta vadību un veicinātu tā lielisko darbību.

Seminārs

Dienu pirms konferences programmas “Eiropas jaunatne” pētnieki pulcējās seminārā “Stāvoklis Eiropā un nelikumīgu narkotiku pieprasījuma mazināšanas veidi”. Viena semināra sēde bija veltīta deviņās Eiropas pilsētās veikto pētījumu rezultātu priekšizskatīšanai.* Diskusijā, kas notika pēc prezentācijas, uzmanība tika pievērsta veiksmīgajiem narkomānijas profilakses paņēmieniem.

* Helsinki, Kauņa, Klaipēda, Oslo, Reikjavīka, Rīga, Sofija, Sankt-pēterburga, Viļņa

Dalībnieku kopējais skaits pārsniedza 350 cilvēku

Džons Volterss

Antonio Maria Costa: narkotiku kontrole megapolišu laikmetā

ANO NNP izpilddirektors
Antonio Maria Costa

Es piedāvāju pieeju, kas balstīta uz trim sastāvdaļām: testēšanu, ārstēšanu un brālību.

Pirmkārt, narkotiku testēšana. Nevienam nevēlas iet bojā vai gūt sakropļojumus alkohola reibumā esoša vadītāja dēļ. Tāpēc sabiedrība atbalsta policijas kontroli pār to, lai vadītāji pie stūres nebūtu alkohola reibumā. Vai tad šāda kontrole tiek uzskatīta par

ieļaušanas privātajā dzīvē vai pilsoņa tiesību ierobežojumu?

Sabiedrība pakāpeniski sāk apzināties, ka daži vada automašīnas, sabiedriskos transportlīdzekļus, smagus mehānismus vai pat lidmašīnas, būdami narkotiku iespaidā. Es apsveicu ASV, Lielbritānijas, Austrijas un vēl dažu Eiropas valstu pūlīšus ieviest testēšanu, lai samazinātu narkotiku nelikumīgu lietošanu uz autoceļiem, rūpniecībā un tajos gadījumos, kad tas var apdraudēt pašu individu vai apkārtējos. Alkohola testēšana darbojas, darbosies arī narkotiku testēšana.

"Kamēr mēs par to runājam, kāpēc jūs nevarētu aizraut savus kolēģus – citu pasaules pilsētu mērus – ar savu piemēru un iedvesmot viņus veidot Āfrikas, Āzijas un Amerikas pilsētas pret narkotikām, vai arī apvienot visus vienotā tīklā Pasaules pilsētas pret narkotikām?" Antonio Maria Costa

Otrkārt, ārstēšana. Pēdējo divu gadu laikā ANO NNP strādāja, lai izveidotu starptautisku narkoatkarīgo ārstēšanas un rehabilitācijas centru tīklu, kura nosaukums ir TREATNET (sīkāk par TREATNET skat. www.unodc.org/treatment/index.html.) TREATNET mērķis ir noskaidrot un attīstīt labākās pieejas, apmainīties ar informāciju un paplašināt darbību. Tagad tīkla darbā piedalās 20 centri visā pasaulē, no kuriem četri ir Eiropā. Man gribētos, lai šim tīklam pievienojas 100 reizes vairāk centru, sākot ar vienu centru katrā pilsētā, kas šeit ir pārstāvētas. Vai tas ir pārāk dārgi? Padomājiet par atkarības cenu – gan humanitāro, gan finanšu. Pētījumi liecina, ka ārstēšana atmaksājas gan sabiedrības bagātināšanās, gan darba ražīguma paaugstināšanās ziņā.

Tāpēc es aicinu jūs savās pilsētās atrast labi funkcionējošus ārstniecības un rehabilitācijas centrus un pievienot tos TREATNET tīklam. Ja jums tādu centru nav daudz, es aicinu jūs atjaunot jau esošos vai atvērt jaunus. Tas ir tāds ieguldījums mūsu pilsētu veselībā un drošībā, kas nesīs dividendes, kuras daudzkārt pārsniegs izdevumus. Ja jums vajadzīga tehniska palīdzība, mana Pārvalde var mēģināt jums palīdzēt.

Treškārt, brālība. Pilsētas var cita citai palīdzēt. Daudzām jūsu pilsētām ir laba pieredze narkotiku kontrolē un tām ir eksperti gan tiesībsargāšanas iestādēs, gan arī veselības aizsardzības jomā, kuriem ir nepieciešamas zināšanas par municipālo profilakses un ārstēšanas organizāciju iespējām un grūtībām.

Džons Volterss: Narkotiku legalizācija ir drauds mūsu pilsētām

ECAD organizācija atspoguļo svarīgu starptautisku vienprātību par to, ka nelikumīga narkotiku izmantošana ir nepieņemama. Tagad 27 valstis un jo īpaši 21 galvaspilsēta, piedaloties ECAD, ir uzņēmušas saistības apkarot narko-atkarības slimības un ievērot ANO konvencijas. Šī grupa ieņem centrālo vietu ne tikai nelikumīgas narkotiku lietošanas ierobežošanā Eiropā, bet

Baltijas valsts Adm. Nacionālās
narkotiku politikas kontroles
direktors Džons Volterss

arī pasaules mērogā veic pasākumus, lai organizētu pretsparu labi finansētajai, taču traģiski maldinātajai legalizācijas kustībai.

Starptautiskā vienprātība un savstarpējā atbildība

Grūti noticēt, ka jebkurš saprātīgs cilvēks centīsies vājināt mūsu kontroli pār bīstamajām narkotikām vai mazināt barjeras, kuras mēs esam izveidojuši, lai aizsargātu jaunatni no narkotiku nelikumīgas lietošanas. Tomēr mēs sastopamies ar labi finansētiem un stingriem mūsu antinarkotiskās pieejas oponentiem. Viņi neatlaidīgi strādā, lai, tieši neskarot ANO konvencijas, gabaliņu pa gabaliņam augošā progresijā sašķeltu konvencijas garu. Man ir jābūt absolūti precīzam – narkotikas atļaujošā "kaitējuma mazināšanas" politika ar tādiem pasākumiem, kā šļircu apmaiņa, telpas narkotiku ievadīšanai, heroīna sadale un narkotiku lietošanas personīgām vajadzībām dekriminalizācija mūsu darbam ir milzīgs drauds. Īslaicīgā perspektīvā vairāk pilsoņu kļūs par narkoatkarības upuriem un mazāks skaits saņems tiem vajadzīgo ārstēšanu, lai atbrīvotos no atkarības. Ilgtermiņa draudi ir vēl drūmāki. Mēs zinām, kāds ir narkotiku kaitējuma mazināšanas politikas pieļaušanas sludinātāju mērķis, – viņi vēlas atcelt konvencijas. Mēs nedrīkstam to pieļaut.

"ASV piemērs apliecina, ka labi sabalansēta stratēģija mazina narkotiku pieprasījumu un to nelikumīgu lietošanu. Kopš 2001. gada narkotiku lietošana jaunatnes vidū pēdējo 30 dienu laikposmā ir samazinājusies par 23 %. Ir vērojama arī būtiska konkrētu narkotiku lietošanas samazināšanās: LSD – par 60 %, amfetamīnu – par 50 %, ekstazī – par 56 %, steroīdu – par 21 % un marihuānas – par 25 %."

Džons Volterss

Mums kopā ir jādod pretspars jebkuram mēģinājumam vājināt ANO konvencijas un jāpretojas spiedienam atteikties no savām saistībām pret mūsu pilsoņiem. Mums kopā jāstrādā, lai izārstētu mūsu narkoatkarīgos, dotu viņiem iespēju kļūt un palikt brīviem no narkotikām. Neklausieties pesimistiskās balsis, nelieciet mūsu jaunatni uz bagāto, politiskās elites aktīvistu altāra. Viņu kompānija ir tā, kas jāsaugrauj, un tā tas arī būs, ja mēs pildīsim savu lomu.

Pārējie temati, kas tika skarti Voltersa kunga ziņojumā:

Pasaules aklais kanabisa plankums; valdības atbalstītā heroīna sadale; uz faktiem balstīta ārstēšana; nākotnes izaicinājumi; nobeigums – turpmākie pasākumi.

Jaunās pilsētas, kas parakstījušas Stokholmas rezolūciju. No kreisās: Nišas pilsētas mērs Smilko Kostičs; prezidente Ļubika Bogoslavjeviča (Ariļje); ECAD direktors Tomass Halbergs; Milānas pilsētas galva Letīcija Moratti; Jūrmalas pilsētas mērs Raimonds Munkevics

Milānas pilsētas galva Letīcija Morati

...Antinarkotiskā darba pieredze un labākie piemēri, kas ir mūsu valstī, liecina, ka jebkuru narkotiku lietošana bez izņēmuma, ir iespējams, visredzamākais audzināšanas procesa un autonomas individualitātes attīstības īssavienojuma simptoms miljoniem mūsu sabiedrību jauniešu. Jaunajiem cilvēkiem neizdodas atrast sabiedrībā un pieaugušo pasaulē atbalsta punktus, piemērus, kuri būtu uzticības cienīgi, uzvedības modeļus, vecākus, ar kuriem viņi varētu strīdēties un tajā pašā laikā apspriest sev svarīgus jautājumus, dalīties savās jūtās un interesēs.

Narkotiku lietošana nozīmē atsvešinātību no pasaules un sevis, nozīmē mēģinājumu izbēgt no vienas nepatīkamas realitātes uz citas reķina; nozīmē greiza bezatbildības ceļa izvēlēšanos tā vietā, lai aci pret aci stātos pretī ikdienas izaicinājumiem. Narkotiku lietošana nozīmē bailes dzīvot, nevis nomirt.

... No politiskā viedokļa stabils iedalījums vieglajās un smagajās narkotikās nozīmē to, ka palielinās cilvēku skaits, kas savus ikdienas darba pienākumus pilda mainītas apziņas stāvoklī, ar attiecīgām sekām veselībai un klientu drošībai, kā arī sociālajām problēmām, kas seko šādai uzvedībai.

Ir pienācis laiks skaidri paziņot, ka politika, kas mēģina kontrolēt narkotiku lietošanas negatīvās sociālās sekas, ir izgāzusies, un ka vienīgais iespējams darbības veids ir pilnīga indivīdu rehabilitācija.

... Tāpēc sabiedriskajiem institūtiem uzmanība jākoncentrē uz profilaktiskām pieejām apmācībai, treniņam, komunikācijai un to organizāciju atbalstam, kuras ir pierādījušas savu rehabilitācijas metožu sekmību un indivīdu atgriešanu pie viņu sociālajām saistībām, kā arī darba tirgū.

ECAD PRIEKŠSĒDĒTĀJS DŽIMS KORS

Ļaujiet izteikt pateicību Stambulas mēram un pašvaldībai, pilsētai, kura gadsimtu gaitā ir bijusi un paliek vitāli svarīgs posms, kas apvieno Eiropas un Āzijas iedzīvotājus, par ECAD konferences organizēšanu šajā pilsētā.

Iespējams, ka Stambula drīzumā turpinās ECAD ietvaros savu vēsturisko misiju organizācijas locekļu apvienošanā un iedvesmošanā mūsu pretstāvēšanā narkotikām.

Stambulas dāsnumu un dalību augstu novērtējuši visi ECAD dalībnieki.

ECAD ikgadējā konference pilsētu mēriem, viņu vietniekiem un

Nišas pilsētas galva Smilko Kostičs

Niša ir Dienvidserbijas administratīvais, rūpnieciskais, transporta, kultūras, izglītības un tūrisma centrs.

Mēs apzināmies narkotiku lietošanas izplatību Eiropā. Šī problēma nav gājusi secen arī mūsu pilsētai. Zinot problēmas mērogu, pašvaldība iegulda resursus un enerģiju narkotiku pieprasījuma un piedāvājuma apkarošanai, lai izveidotu pilsētā dzīvei un darbam patīkamu vidi.

Kā zināms, primārajai profilaksei narkotiku apkarošanā ir stratēģiska nozīme. Niša bija viena no pirmajām Serbijas pilsētām, kas pilsētas administrācijas ietvaros izveidoja speciālu narkomānijas profilakses nodaļu, kurā strādāja mediķi, psihologi, sociologi un speciāli sagatavoti pedagogi.

Lai profilakses programmas būtu sekmīgas, mēs izvirzījām sev vairākus vadības principus:

- aizsardzības faktoru pastiprināšana un riska faktoru mazināšana;
- profilakses darba imperatīvs – konsekvence un nepārtrauktība;
- interaktīvo metožu izmantošana profilaktiskajās programmās;
- visu atkarību izraisošo vielu – narkotiku, tabakas un alkohola – iekļaušana programmās;
- vecāku iesaistīšana;
- narkotiku problēmas apzināšanās paaugstināšana sabiedrībā kopumā.

Mēs ticam iespējai izveidot pilsētu bez narkotikām un strādājam lai šo mērķi sasniegtu. Tāpēc mēs esam nolēmuši iestāties ECAD, jo tas ir arī viens no šīs organizācijas galvenajiem mērķiem.

citiem pašvaldību pārstāvjiem sniedz politisku platformu esošās situācijas novērtēšanai nepārtrauktajā nelikumīgās narkotiku

lietošanas apkarošanā mūsu pilsētās, kā arī iespēju apmainīties ar labākajiem praktiskā darba piemēriem, lai iedzīvotāju aizsardzības pasākumi, kas vērsti pret nelikumīgu narkotiku lāstu, mūsu centieni pastiprināt un uzlabot savu profilakses darbu, rehabilitāciju un narkoatkarīgo reintegrāciju sabiedrībā būtu efektīvāki.

Aicinājums ASV pilsētu mēriem

ECAD organizācija vērsās pie ASV pilsētu mēriem ar vēstuli par narkopolitiku un mēģinājumiem legalizēt narkotikas ASV.

“Savienoto Valstu pilsētu mēriem:

Mēs, organizācijas „Eiropas pilsētas pret narkotikām” (ECAD) pilsētu dalībnieču mēri, aicinām jūs pievienoties mūsu cīņai pret marihuānas/kanabisa legalizāciju. Tie, kas apgalvo, ka marihuāna/kanabiss nav kaitīgs, kļūdās. Mēs zinām, ka daudzi mūsu pilsoņi cieš no medicīniskām, psihiskām un sociālām marihuānas/kanabisa lietošanas sekām. Kā līderi, mēs saprotam, ka jāapkaro nekorekta, maldinoša informācija, kuru izplata labi finansētā legalizācijas kustība. Eiropai un ASV ir jāsadarbojas, lai

nodrošinātu mūsu pilsoņus ar faktos pamatotām zināšanām.

Mūsu pilsētās un valstīs aktivisti ierosina dekriminalizēt marihuānu/kanabisu vai mazināt marihuānas/kanabisa pārdošanas un turēšanas kontroli. Mums jādod tam pretspars. Ir jāpretojas narkotiku legalizācijai un pasākumiem, kas atvieglo marihuānas/kanabisa lietošanu, gan to negatīvās iedarbības uz indivīdu, gan vispārīgi iecietīgās attieksmes dēļ pret narkotiku lietošanu, kāda līdzīgu akciju rezultātā veidojas mūsu jaunatnei. Šie pasākumi grauj ANO konvenciju burtu un garu, kuru mēs esam apņēmušies atbalstīt. Mēs aicinām jūs mums pievienoties un paust pasaules protestu marihuānas/kanabisa legalizācijai, lai aizstāvētu visas pasaules pilsoņus no narkotiku lietošanas briesmīgajām sekām.

Atzīst

Eiropas pilsētas pret narkotikām”

Deivids Reinss, Nacionālā narkoprofilakses savienība (Lielbritānija)

“Es uzskatu, ka jebkuras narkotikas izplatība sabiedrībā ir atkarīga no vietējās kultūras, un šo kultūru var mainīt vai nu uz labo, vai sliktu pusi.”

Legalizācijas aizstāvju galvenie argumenti ir šādi:

– “Narkotikas vajag legalizēt, lai noziedzīgajai pasaulei atņemtu iespēju tās izplatīt” – tās ir muļķības, jo lielāks (likumīgs) tirgus radīs vēl lielākas iespējas noziedzībai, nevis tās samazinās.

– Pastāvīgi tiek atkārtots arguments par “ANO antinarkotisko konvenciju nepilnībām”, taču kādas ir šīs nepilnības, netiek pateiktas.

– Tiek uzsvērtā “ar narkotikām saistītā kaitējuma mazināšana, kaitējuma minimizēšana.” Bet es (un, ceru, arī jūs) jautāju – labi, bet kā tad ar VISPĀRĪGO kaitējumu? Pastāvīgi jautāji par VISPĀRĪGO kaitējumu, kas saistīts ar narkotiku lietošanu. Uz šo jautājumu viņiem nav atbildes.

Andrea Mučiolo direktors no Sanpatrinjano

Sanpatrinjano šodien ir mājas 1800 cilvēkiem, katra cilvēka uzturēšanās te izmaksā 12 000 eiro gadā, un tas ir 40 tūkstoši eiro par katru pabeigtu rehabilitācijas programmu. Trīs no četrām šādām programmām ir sekmīgas, un, kā ir pierādījies, atgriešanās pie narkotikām nenotiek.

“Kanādā, Zviedrijā un Holandē mēs palīdzējām izstrādāt līdzīgus projektus. Mūsu modeli var atkārtot. Tas jau tika izdarīts.”

Daudzu valstu sociālā politika atspoguļo priekšstatus par to, ka narkoatkarība nav izārstējama. Tam ticot, viņi par savas politikas mērķi izvirza sociālā kaitējuma mazināšanu, stabilizējot narkoatkarību tā vietā, lai pilnīgi rehabilitētu. Viņi iluzori uzskata, ka tādējādi izraugās finansiāli taupīgāku pieeju. Pat ja ņemam vērā narkoatkarības tiešos izdevumus, piemēram, metadona dalīšanu, šļircu apmaiņu un medicīniskās, psihiatriskās un juridiskās palīdzības sniegšanu, izdevumi ir milzīgi: 2005. gadā Itālija iztēra 800 miljonus eiro, Francija – 1 miljardu eiro, bet Lielbritānija – gandrīz 2 miljardus eiro. Ar 2 miljardiem eiro gadā mēs varētu iekļaut mūsu programmā Sanpatrinjano 41 600 cilvēkus. Pēc četriem gadiem no viņiem 31 200 cilvēku būtu pilnībā rehabilitēti un atgriezti sabiedrībā. Tomēr šodienas apstākļos šo 41 600 cilvēku skaits pieaug atkal un atkal, pastāvīgi pieaug to cilvēku skaits, kas dzīvo, izmantojot aizvietojošās terapijas un pārvietojas no slimnīcas uz cietumu un otrādi. Vai tā nav milzīga naudas, potenciāla un, kas ir visstraujākais, arī cilvēku dzīvju izšķērdība!

Pilnus ziņojumu tekstus lasiet www.ecad.net

ECAD is Europe's leading organization promoting a drug free Europe and representing millions of European citizens. ECAD member cities work to develop initiatives against drug abuse supporting the United Nations Conventions.
Has your city joined ECAD?

ECAD Head Office
European Cities Against Drugs
ECAD, Stadshuset
105 35 Stockholm, Sweden
Tel. +46 850829363 Fax +46 850829466
E-mail: ecad@ecad.net www.ecad.net

ECAD Regional Office in Russia

www.ecad.ru
zazulin@ecad.ru
+7 812 328 96 65

ECAD Regional Office in Latvia

Tel. +371 6510591
www.ecad.riga.lv andrejs.vilks@rcc.lv

ECAD Regional Office in Bulgaria

www.ecad.hit.bg/home.html
doctor_ivo@abv.bg
+359 5 684 1391

ECAD Regional Office in Turkey

www.ibb.gov.tr/ecad ecad@ibb.gov.tr